

PODSUMOWANIE

do przyjętego Uchwałą nr XIV/170/16 Rady Miejskiej w Gostyniu z dnia 4 lutego 2016r.
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020
z perspektywą na lata 2021-2024.

Przedmiot opracowania

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz.1235 ze zm.) do Programu Ochrony Środowiska należy załączyć pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Podstawa prawna

Obowiązek wykonania programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2013, poz. 1232 ze zm.).

Z art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz.1235 ze zm.), wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. Programu.

Przebieg strategicznej oceny oddziaływania

Przebieg strategicznej oceny oddziaływania polegał na uzgodnieniu zakresu „Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu oraz uzyskaniu od ww. instytucji opinii. Dokumentacja została również poddana konsultacjom społecznym.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Programu ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Biorąc pod uwagę użyteczność działań odnoszącą się do uwarunkowań strategicznych, ekonomicznych, środowiskowych oraz stopnia zaawansowania już rozpoczętych działań o znaczeniu priorytetowym planowane działania mają charakter optymalny dla realizacji ustalonej wizji rozwoju gminy. Zaproponowane zadania uwzględniają kompetencje Gminy jak również innych jednostek, które realizują działania na tym terenie. W Programie działania priorytetowe dla Gminy Gostyń uwzględniają m.in.: modernizację i wymianę systemów grzewczych, promowanie energii odnawialnej, termomodernizację budynków, budowę ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, wymianę oświetlenia ulicznego na mniej energochłonny, poprawę stanu technicznego dróg, budowę obwodnicy Gostynia, dalszy rozwój sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy Gostyń, bieżące utrzymanie i konserwacja melioracji podstawowej i szczegółowej, budowę zbiornika retencyjnego Piaski-Gostyń, ograniczanie masy odpadów przekazanych do składowania oraz uzyskanie odpowiednich poziomów recyklingu, prowadzenie monitoringu na składowisku odpadów komunalnych w Dalabuszkach, likwidację azbestu, utrzymanie, tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej, utrzymanie, pielęgnację i zakładanie terenów zieleni, ochronę gleb i kopalnin oraz szeroko rozumianą edukację ekologiczną mieszkańców.

Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, dokumenty te mają charakter

strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych.

W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Ustalenia zawarte w Prognozie

Na podstawie art. 53 w/w ustawy, w imieniu Burmistrza Gostynia na podstawie udzielonego pełnomocnictwa firmie Terra Projekt w Poznaniu wystąpiono pismem z dnia 30.07.2015 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i do Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Programu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu uzgodnił zakres prognozy w piśmie z dnia 27.08.2015 r., znak: WOO-III.411.362.2015.MM.2 stwierdzając, że Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ustęp 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.). Ponadto ustalono, że Prognoza powinna określać:

- aktualny stan środowiska gruntowo – wodnego, ze szczególnym wskazaniem obszarów zanieczyszczonych, na których nastąpiło przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi oraz przewidywane znaczące oddziaływania, w przypadku realizacji ustaleń projektu Programu na jakość gleby i ziemi, wód podziemnych i powierzchniowych;
- jednolite części wód (JCW), w granicach których położony jest obszar opracowania oraz wyznaczone dla nich cele środowiskowe i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektu Programu na jednolite części wód;
- aktualny stan powietrza w strefie, do której należy gmina Gostyń oraz wymieniać szlaki komunikacyjne, które mają wpływ na wzrost emisji substancji charakterystycznych dla ruchu transportowego;
- przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury drogowej, które ukierunkowane będą na poprawę stanu powietrza;
- rodzaje działań, które wpłyną na poprawę jakości powietrza w gminie (np. wymiana źródeł energii cieplnej zasilanych paliwami nieodnawialnymi na urządzenia o mniejszym stopniu negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii, termomodernizacja budynków itp.);
- wpływ realizacji ustaleń na klimat w tym mikroklimat oraz w jaki sposób przewidywane zmiany klimatu (mikroklimatu) wpłyną na pozostałe komponenty środowiska,
- wpływ realizacji ustaleń Programu na krajobraz;
- aktualny stan klimatu akustycznego – ocenę wpływu szlaków komunikacyjnych i innych przedsięwzięć będących źródłem hałasu oraz wskazanie działań na rzecz poprawy klimatu akustycznego na terenie gminy;

Prognoza powinna oceniać:

- walory przyrodnicze rezerwatu przyrody Torfowisko Źródłiskowe w Gostyniu Starym i obszar chronionego krajobrazu *Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra, najbliższej położonych obszarów Natura 2000* Zbiornik Wonieść PLB 300005 i Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH 300014;
- wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, a także na cele i przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000, jego integralność i spójność sieci;
- wpływ realizacji elektrowni wiatrowych i paneli fotowoltaicznych na ptaki i nietoperze, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny;
- wpływ prac termomodernizacyjnych na potencjalne siedliska chronionych gatunków ptaków;
- wpływ realizacji inwestycji liniowych na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów i ich siedliska, tereny zieleni, zadrzewienia przydrożne.

Prognoza powinna przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną oraz na cele i przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000, jego integralność i spójność sieci, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Programu;
- rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań na ornitofaunę i chiropterofaunę mogących być rezultatem realizacji inwestycji związanych z wykorzystaniem OZE;
- działania minimalizujące ewentualne negatywne oddziaływania inwestycji liniowych.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie w piśmie z dnia 7.08.2015 r., znak:DN-NS.9012.1090.2015. stwierdzając, że Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy.

Po otrzymaniu w/w uzgodnień przystąpiono do opracowania projektu Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania Programu na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi. W Prognozie skupiono się na obecnym stanie środowiska w gminie wykorzystując dane z raportów Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i innych dostępnych źródeł. W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ tych zadań na poszczególne elementy środowiska w tym na sąsiadujące z gminą obszary Natura 2000, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz na zdrowie ludzi. Przedstawiono również skutki braku realizacji Programu.

Opinie właściwych organów

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko” zgodnie z art. 57 ust. 2 oraz art. 58. ust. 2 w/w, został przekazany pismem z dnia 13.11.2015 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu celem zaopiniowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.410.826.2015.JM.2 z dnia 16.12.2015 r. wydał opinię wraz z uwagami do projektu Programu i Prognozy. Uwagi dotyczyły m.in.:

- 1. Uwzględnienia warunków hydrologicznych obszaru na którym mają być realizowane przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego Piaski-Gostyń”, „Modernizacja cieków i odbudowa wałów przeciwpowodziowych oraz obiektów piętrzących na ciekach, w tym: Rewitalizacja cieku Bielewo-Żelazno w km 2+485-4+100”, „Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych”.**

W Prognozie uzupełniono na str. 72 w części dotyczącej wód:

„Obszar planowanej budowy zbiornika wodnego Gostyń został zlokalizowany na prawym brzegu rzeki Kani. Powierzchnia terenu zajęta pod zbiornik wynosi 49,52 ha, jego maksymalna długość to 1100 m a szerokość 510 m. Pod względem hydrologicznym planowany zbiornik będzie zlokalizowany w zlewni rzeki Kani (poza jej korytem), będącej lewym dopływem Kościańskiego Kanału Obry (Kanału Mosińskiego), który uchodzi bezpośrednio do rzeki Warty. Całkowita powierzchnia zlewni 2 Kani wynosi 110,55 km², długość 11,77 km, a powierzchnia jej zlewni do miejsca lokalizacji zbiornika wynosi ok. 77,8 km². Największym dopływem Kani jest Stara Kania (dopływ z Piasków), której długość wynosi 7,85 km, a powierzchnia zlewni 29,16 km². Sieć cieków w zlewni Kani jest gęsta. Większość drobnych cieków na tym obszarze jest pogłębiana i stanowi część systemu melioracyjnego. Na ciekach wchodzących w skład zlewni Kani zlokalizowane są 34 budowle piętrzące, w tym 9 jazów i 1 zastawka na Kani oraz 22 stopnie na Starej Kani. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej nie prowadzi na Kani systematycznych pomiarów i obserwacji hydrologicznych.

W strukturze powierzchniowej budowy geologicznej obszaru potencjalnego oddziaływania zbiornika zdecydowanie dominują utwory holocenu: torfy, namuły, piaski, żwiry rzecznych tarasów zalewowych, piaski i muły den dolinowych, itp. Przepuszczalność tych utworów jest zmienna, o współczynniku filtracji od 10-3 do 0 m/s, co jest typowe dla gruntów organicznych holocenu (torfy i gleby murszowe) cechujących się zmiennymi warunkami przepuszczalności w zależności od ich nawilgotnienia. W

warunkach dużego nawilgotnienia grunty te stają się praktycznie nieprzepuszczalne, natomiast w okresach suchych charakteryzują się korzystnymi warunkami przepuszczalności. W zakresie hydrogeologicznym w gminie Gostyń występuje zasadniczo jeden wspólny użytkowy poziom wodonośny złożony z piasków i żwirów położonych w osadach czwartorzędowych obejmujący poziom gruntowy na terenie doliny rzeki Kani i kanału Obry oraz poziom międzyglinowy lub podglinowy na wysoczyźnie. W obrębie doliny rzeki Kani piaski i żwiry zalegają bezpośrednio pod powierzchnią terenu, na wysoczyźnie natomiast między glinami lub pod glinami. Miąższość warstwy wodonośnej jest zmienna, w dolinie rzeki Kani wynosi do 15 m, a na wysoczyźnie sięga 30 m. W strefach drenażu dolinowego poziom międzyglinowy łączy się poziomem gruntowym tworząc jeden poziom wodonośny. W granicach doliny zwierciadło wody występuje płytko i jest swobodne, na wysoczyźnie znacznie głębiej i pod nieznacznym naporem. W rejonie oddziaływania planowanego zbiornika zlokalizowane są głównie obszary podmokłe i użytki zielone, a wody gruntowe występują płytko do 1 m p.p.t. Na ponad ¾ powierzchni zlewni Kani, w tym na powierzchni planowanego zbiornika znajduje się czwartorzędowy, międzymorenowy zbiornik rzeki Kani GZWP nr 308 objęty najwyższą ochroną (ONO) z zasobami dyspozycyjnymi na poziomie 1112 m³ /h. Poziom zbiornikowy charakteryzuje się znaczną podatnością na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. W bezpośrednim zasięgu planowanych prac nie występują strefy ochrony ujęć wód. Strefa ochrony pośredniej ujęcia wody dla miasta Gostynia sięga miejsca, gdzie Stara Kania uchodzi do Kani (poniżej zbiornika). Według uzupełnienia do raportu najbliższymi położonymi ujęciami wód podziemnych są: ujęcie Proszkowni i Kondensowani Mleka w Gostyniu w odległości około 380 m, ujęcie wiejskie w Podrzeczu w odległości około 500 m oraz ujęcie dla Cukrowni w Gostyniu w odległości około 580 m. Budowa zbiornika Gostyń-Piaski może mieć niewielki wpływ jedynie na najbliższe położone, wymienione powyżej ujęcia wody. Magazynowanie wody w zbiorniku może okresowo spowodować podniesienie się zwierciadeł wód w tych ujęciach, a co za tym idzie zmniejszenie się depresji w studniach, co jest korzystne dla ich eksploatacji. Ewentualne zmiany stanów wód na 16 ujęciach nie zmienią ich obszarów zasilania i obszarów zasobowych. Budowa zbiornika nie wpłynie niekorzystnie na jakość wód podziemnych, gdyż zachowane zostaną dotychczasowe warunki hydrogeochemiczne jak i składniki zasilania wód.”

2. W Prognozie nie określono przewidywanego oddziaływania wszystkich zaplanowanych działań na poszczególne komponenty.

W Prognozie opisano:

Str. 67, w części dotyczącej Natury 2000 i bioróżnorodności:

„Prawidłowo wykonana rewitalizacja cieków oznacza kreację przestrzeni bezpiecznej, atrakcyjnej dla ludzi, a zarazem o możliwie dużej różnorodności biologicznej i krajobrazowej, nawiązującej zarówno do naturalnego charakteru cieków i jego doliny, jak i do dziedzictwa kultury materialnej związanego z dawnym korzystaniem z rzeki.”

„Należy uwzględnić, że budowa przydomowych oczyszczalni ścieków może być stosowana dla zabudowy rozproszonej, kiedy brak jest możliwości technicznych, lub nie ma uzasadnienia ekonomicznego do podłączenia do kanalizacji gminnej. Ze względu na brak obszarów Natura 2000 zaplanowane przydomowe oczyszczalnie ścieków nie będą lokalizowane w pobliżu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych. Ze względu na znaczną odległość od siedlisk obszaru Natura 2000 od zabudowy mieszkaniowej lokalizacja oczyszczalni nie będzie miała wpływu na te siedliska.”

Str. 70 w części dotyczącej roślin i zwierząt:

„Negatywne skutki mogą mieć też niewłaściwie przeprowadzone zabiegi pielęgnacyjne terenów zieleni. Zwiększenie ruchu turystycznego i intensywnej penetracji terenów cennych przyrodniczo, może mieć oddziaływanie negatywne. Z kolei rewitalizacja starych parków podniesie atrakcyjność miejsca zamieszkania. Działania te mają na celu przywrócenie i odtworzenie pierwotnych założeń parku oraz prześwietlenie i oczyszczenie drzewostanu. Przedsięwzięcie wpłynie pozytywnie na florę i faunę, a wszelkie niedogodności związane z realizacją inwestycji będą miały charakter krótkotrwały.”

Zwiększanie powierzchni leśnych wiąże się ze zwiększaniem roli lasów w przeciwdziałaniu skutkom degradacji środowiska, a przede wszystkim w ograniczaniu procesów erozji gleb, stopowienia krajobrazu oraz zanieczyszczenia i deficytu wód. Prowadzenie zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, wiąże się bezpośrednio z zachowaniem i powiększaniem zasobów leśnych i bogactwa różnorodności lasów. Zwiększanie powierzchni leśnych przyczynia się do ochrony i wzmocnienia najcenniejszych obszarów przyrodniczych.”

Str. 72 w części dotyczącej wody:

„Zasięg oddziaływania inwestycji związanych z budową przydomowych oczyszczalni ścieków jest ograniczony i nie wykracza poza granice działek, na których są realizowane inwestycje. Efektem realizacji oczyszczalni będzie poprawa stanu środowiska (wód podziemnych i powierzchniowych, gleb oraz powietrza). Ze względu na niską przepustowość oczyszczalni, ich budowa nie wpłynie na zmianę stosunków wodnych, przekształcenia powierzchni ziemi ograniczą się do niewielkich prac ziemnych niezbędnych do wbudowania w grunt urządzeń, rzeźba terenu nie ulegnie zmianie, nie przewiduje się likwidacji zadrzewień śródpolnych – oczyszczalnie zlokalizowane w pobliżu zabudowań”

Str. 75 część dotycząca powietrza:

„Uruchomienie połączeń kolejowych na trasie Leszno-Gostyń-Jarocin może przyczynić się do zwiększenia mobilności mieszkańców oraz zmniejszenia ruchu samochodowego, co przyczyni się do spadku zanieczyszczeń pochodzących z transportu drogowego, zwłaszcza na terenach przyległych do DK 12.”

„Budowa gazociągów nie jest inwestycją inwazyjną dla środowiska – jest to zadanie budowlane związane tylko z bezpośrednim obszarem prowadzenia inwestycji, czyli ogranicza się do szerokości wykopu, gdzie umieszczone są rury. Przy zachowaniu przepisów BHP oraz właściwym postępowaniu przy prowadzeniu inwestycji budowlanych nie powinno dojść do sytuacji, w których narażone byłoby zdrowie i życie ludzi oraz stan środowiska naturalnego. Pozytywnym oddziaływaniem budowy sieci gazowej jest zwieszenie wykorzystywania paliw mniej szkodliwych dla środowiska niż paliwa stałe.”

„Wszelkie działania kontrolne w tym monitoring powietrza, hałasu i promieniowania elektromagnetycznego ma na celu kontrolę jakości poszczególnych parametrów oraz określenie miejsc i stref w których dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych wskaźników. Pozytywnie wpłynie również wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych, dzięki czemu zmniejszy się strumień niesprawnych i zanieczyszczających powietrze pojazdów. Działania te będą w sposób bezpośredni i długoterminowy wpływać na poprawę jakości powietrza.”

3. Wskazać i wymienić dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym wraz z krótkim opisem sposobów ich uwzględniania w projekcie POŚ.

W Prognozie na str. 10 rozdz. 1.4. dopisano:

Ocena zgodności Projektu Programu z celami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym

Globalna Agenda 21

Globalna Agenda 21, uchwalona w czerwcu 1992 r. na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi, stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju. Program ten wskazuje, w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Wdrażanie założeń Agendy opiera się na zasadzie „Myśl globalnie, działaj lokalnie”, zgodnie z którą największą rolę w ich realizacji przypisuje się władzom lokalnym.

Agenda składa się z czterech zasadniczych części, omawiających następujące zagadnienia:

- problemy socjalne i gospodarcze;
- zachowanie i zagospodarowanie zasobów w celu zapewnienia rozwoju;
- wzmocnienia znaczenia ważnych grup społecznych;
- możliwości realizacyjne celów i zadań agendy.

Agenda stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

Wszystkie wyznaczone w Programie ochrony środowiska cele odnoszą się do założeń Globalnej Agendy 21.

Konwencja o różnorodności biologicznej

Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r., została ratyfikowana przez Polskę w roku 1996 (Dz. U. z 2002 r. Nr 184, poz. 1532). Celem konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Według postanowień Konwencji konieczne jest zachowanie całego środowiska przyrodniczego, na wszystkich jego poziomach organizacji, czyli zarówno ekosystemów bogatych i zróżnicowanych, jak i

ubogich, a także tych elementów, które do tej pory były niedocenione lub nawet świadomie niszczone. Należy zachować bogactwo ekosystemów użytkowanych gospodarczo, w tym tradycyjnych ras i odmian zwierząt hodowlanych oraz roślin użytkowych. Konwencja podkreśla, że zachowanie różnorodności biologicznej wymaga wszechstronnych działań in-situ (czyli w miejscu naturalnego występowania danego elementu) i ex-situ (czyli poza miejscem naturalnego występowania w utworzonych kolekcjach, ogrodach botanicznych i zoologicznych, bankach genów itp.). Konieczne jest również włączenie do działań innych sektorów gospodarczych, wypracowanie szeregu bodźców ekonomicznych i społecznych wspierających działania na rzecz różnorodności biologicznej oraz prowadzenie działań na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej wszystkich mieszkańców Ziemi. Postanowienia Konwencji dotyczą także zasad dostępu do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwego i równego podziału korzyści, poprzez m.in. dostęp do wyników badań naukowych, transfer nowoczesnych technologii i współpracę naukowo-techniczną.

W Programie ochrony środowiska cele zapisane w konwencji o różnorodności biologicznej uwzględnione zostały w celach i działaniach dotyczących: wzmocnieniu systemu obszarów chronionych, promocji walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki, rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących, ochronie powierzchni i spójności lasów.

Ocena zgodności Projektu Programu z celami ustanowionymi na szczeblu wspólnotowym

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Dokument został zatwierdzony przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., zastępując w ten sposób realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską.

Fundamentalny cel reform, jakim jest przyspieszenie wzrostu gospodarczego i zwiększenie zatrudnienia w Unii Europejskiej, nie uległ zmianie, jednakże zaproponowany model europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w większym niż dotychczas stopniu ma się opierać na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się priorytetach:

- wzrost inteligentny - czyli rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach;
- wzrost zrównoważony - czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej;
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu - czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Efektem realizacji priorytetów Europy 2020 będzie osiągnięcie wymiernych, współzależnych celów przedstawionych w strategii i dotyczących m.in: na ograniczenia emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii: należy ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o 20 proc. w stosunku do poziomu z 1990 r. (lub nawet o 30 proc., jeśli warunki będą sprzyjające), 20 proc. energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20 proc. Założenia 3x20 mają swoje odzwierciedlenie w projekcie Programu ochrony środowiska dla Gminy Gostyń.

4. Wskazać cele środowiskowe wyznaczone dla jcw w granicach których położony jest obszar objęty projektem POŚ. Określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektu POŚ na jcw.

Str. 72 dot. wód, dopisano:

„Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (M.P. 2011, Nr 40 poz. 451) dla sztucznych i silnie zmienionych części wód powierzchniowych celem środowiskowym jest osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla jednolitych części wód podziemnych celem środowiskowym jest dobry stan, zarówno ilościowy, jak i chemiczny. Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska obejmują działania proekologiczne, które mają służyć poprawie stanu środowiska w jak najszerszym zakresie aspektów. Wśród zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych na obszarach jednolitych części wód obejmujących teren gminy Gostyń jest niski stopień skanalizowania zwłaszcza obszarów wiejskich oraz obszary OSN. Zadania przewidziane w programie są ukierunkowane na wyeliminowanie tych zagrożeń w możliwie największym stopniu lub ograniczenie zakresu ich występowania. Działania przewidziane w ramach programu są ukierunkowane głównie na zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, a także zapewnienie

równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych. Realizacja zadań przewidzianych w Programie nie spowoduje pogorszenia stanu wód i nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych ww. jednolitych części wód określonych w powyższym Planie. Program nie przewiduje również zadań, które wpłyną negatywnie na zasoby GZWP, a planowane zadania nie będą naruszać zakazów obowiązujących w strefach ochrony wód.”

5. Ocena przewidywanych oddziaływań na powierzchnię ziemi, krajobraz i zasoby naturalne jest niewystarczająca.

W Prognozie na str. 77 dot. krajobrazu dopisano:

„Potrzeba ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu, tak aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, wynikają z Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).”

Na str. 77 dot. powierzchni ziemi dopisano:

„Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni i pośredni, krótkotrwały, negatywny (na etapie budowy i prac ziemnych, zdjęta warstwa ziemi) – oddziaływanie to dotyczy zadań:

- rozbudowy sieci gazowniczej;
- budowy zbiorników retencyjnych;
- rekultywacji składowisk odpadów;
- rekultywacji terenów zdegradowanych.”

„Istotą rekultywacji składowiska odpadów jest stworzenie poprzez zabiegi techniczne, agrotechniczne i uprawowe takich warunków, aby naturalne procesy przemian biochemicznych zachodzące wewnątrz składowiska przebiegały w sposób możliwie najszybszy przy jak najmniejszym niekorzystnym oddziaływaniu na środowisko.

Wszystkie powstałe podczas prowadzonych prac budowlanych odpady zostaną potraktowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie będą to odpady niebezpieczne, lecz przede wszystkim masy ziemne, złom, gruz, opakowania.”

Str. 78 dot. zasobów naturalnych dopisano:

„Energetyka odnawialna to jeden z zasadniczych elementów rozwoju zrównoważonego. Konieczność ograniczenia emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw energetycznych to konieczność poszukiwania alternatywnych źródeł energii wobec ekonomicznego i fizycznego wyczerpywania się zasobu paliw kopalnych.”

6. Podać aktualny dziennik ustaw, w którym została opublikowana ustawa o ochronie przyrody.

Teraz jest: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. prawo ochrony przyrody (t. j. Dz. U. 2015, poz. 1651 ze zm.)

Przedłożone dokumenty zostały również pozytywnie i bez zastrzeżeń zaopiniowane przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu pismem nr DN-NS.9012.1741.2015. z dnia 8.12.2015 r. Stwierdził, że realizacja przyjętych założeń oraz zaplanowanych działań nie powinna spowodować negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, a prawidłowa realizacja ustaleń dokumentu przyczyni się do poprawy jakości środowiska przyrodniczego na terenie gminy Gostyń

Ponadto Projekt Programu ochrony środowiska, w celu dopełnienia obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.) został przekazany w dniu 13.11.2015 r. do zaopiniowania przez organ wykonawczy Powiatu Gostyńskiego. Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 został przyjęty uchwałą nr 40/243/15 Zarządu Powiatu Gostyńskiego z dnia 8 grudnia 2015 r.

Zgłoszone uwagi i wnioski

W/w dokumenty zostały poddane konsultacjom społecznym. Burmistrz Gostynia wyznaczył 21-dniowy termin na zapoznanie się z dokumentami i możliwością składania uwag i wniosków w dniach od 13.11 2015 r. do 03.12.2015r. We wskazanym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski:

Wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko

Realizacja przedsięwzięć zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 nie przyczynią się do możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko. Planowane zadania z uwagi na ich rodzaj, skalę i charakter oraz usytuowanie nie wymagają przeprowadzenia postępowania, o którym jest mowa w Dziale VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Podstawę oceny efektywności wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 będzie stanowił wynik prowadzonego monitoringu. Zgodnie z art. 18 ustawy prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania założeń zawartych w ww. dokumencie, które następnie przedstawiane zostaną Radzie Gminy. Monitoring Programu opiera się na zestawie mierników w ujęciu ilościowym i jakościowym. Po przedstawieniu raportu radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

Burmistrz Gostynia: *Jerzy Kulak*